

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia .....

w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się program mający na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

Załącznik do rozporządzenia

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia ... (poz. ...)

**PROGRAM MAJĄCY NA CELU POSZERZENIE WIEDZY O RYZYKU WYSTĄPIENIA
PRZEWLEKŁEJ WYNISZCZAJĄCEJ CHOROBY JELENIOWATYCH (CWD) NA LATA
2018–2020**

1. Identyfikacja programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD)

Państwo członkowskie: **Rzeczpospolita Polska**

Choroba: **przewlekła wyniszczająca choroba jeleniowatych (CWD)**

Lata realizacji: **2018–2020**

2. Opis programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020

Celem realizacji programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020, zwanego dalej „Programem”, jest potwierdzenie lub wykluczenie obecności przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD – chronic wasting disease) w państwach, w których nie wykryto do tej pory tej choroby, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej. Przewlekła wyniszczająca choroba jeleniowatych (CWD) jest to TSE (wszelkie pasażowalne gąbczaste encefalopatie, z wyjątkiem postaci występujących u ludzi) atakująca jeleniowate. Korzyścią wynikającą z Programu będzie poznanie sytuacji epizootycznej tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Program jest przeprowadzany zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.), zwanym

dalej „rozporządzeniem nr 999/2001”, z uwzględnieniem zmian przewidzianych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniającym załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylającym decyzję Komisji 2007/182/WE (Dz. Urz. UE L 281 z 31.10.2017, str. 14).

Zgodnie z ust. 1.1 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 zobowiązano 6 państw członkowskich Unii Europejskiej: Estonię, Finlandię, Łotwę, Litwę, Polskę i Szwecję do przeprowadzenia trzyletniego programu nadzoru nad CWD. Program rozpoczyna się dnia 1 stycznia 2018 r. i trwa do 31 grudnia 2020 r. Program w tym zakresie będzie również realizowany przez 2 inne państwa należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego: Norwegię i Islandię.

Na podstawie ust. 1.2 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 w ramach Programu pobiera się próbki do badania w kierunku TSE od następujących gatunków jeleniowatych:

- 1) euroazjatycki renifer tundrowy (*Rangifer tarandus tarandus*);
- 2) fiński renifer leśny (*Rangifer tarandus fennicus*);
- 3) łoś (*Alces alces*);
- 4) sarna (*Capreolus capreolus*);
- 5) jelen w irginijski (*Odocoileus virginianus*);
- 6) jelen szlachetny (*Cervus elaphus*).

Próbki do badania w kierunku TSE będą pobierane przez lekarzy weterynarii lub inne osoby przeszkolone w tym zakresie np. myśliwych.

Zgodnie z ust. 2.3 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 próbki do badania w kierunku TSE pobiera się od jeleniowatych w wieku powyżej 12 miesięcy życia. Wiek jeleniowatych ocenia się na podstawie uzębienia oraz oczywistych oznak dojrzałości lub na podstawie innych wiarygodnych informacji.

Nadzór nad CWD na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje jeleniowate z grup docelowych określonych w ust. 2.4 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

W przypadku dodatniego wyniku badania w kierunku TSE ma zastosowanie ust. 2.5 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

Próbki do badania w kierunku TSE pobiera się zgodnie z ust. 3.1 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 oraz z uwzględnieniem ust. 3.2 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

Szybkie testy, które stosuje się do badań w kierunku TSE, przeprowadza się zgodnie z ust. 3.2 lit. a w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

W przypadku niejednoznacznego lub dodatniego wyniku szybkiego testu próbkę do badania w kierunku TSE poddaje się badaniom potwierdzającym zgodnie z ust. 3.2 lit. b w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

W przypadku dodatniego wyniku badania w kierunku TSE przeprowadza się dodatkową charakterystykę izolatów zgodnie z ust. 3.2 lit. c w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

W przypadku uzyskania dodatniego lub ujemnego wyniku badania w kierunku TSE ma zastosowanie ust. 3.3 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

Sprawozdawczość dotycząca CWD jest prowadzona zgodnie z ust. 9 w sekcji A w części III w rozdziale B załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001.

3. Opis sytuacji epizootycznej związanej z CWD

W Rzeczypospolitej Polskiej nie stwierdzono żadnego przypadku CWD.

4. Środki przewidziane w Programie

4.1. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór nad realizacją Programu i jego koordynację na szczeblu wojewódzkim i powiatowym

Na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855), organ szczebla centralnego – Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację Programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w przypadku programu współfinansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji. Za realizację Programu będą

odpowiedzialne organy Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego i wojewódzkiego.

4.2. Opis i określenie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których będzie realizowany Program

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na terytorium tym funkcjonuje 16 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla wojewódzkiego (wojewódzcy lekarze weterynarii) oraz 305 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego (powiatowi lekarze weterynarii). Wojewódzki lekarz weterynarii kieruje działaniem Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze województwa i odpowiada za koordynację Programu w danym województwie.

Zgodnie z ust. 2.1 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 w Rzeczypospolitej Polskiej określa się podstawowe jednostki próby (PJP), które obejmują wszystkie obszary, na których występują populacje jeleniowatych, przy zastosowaniu następujących zasad:

1) dla jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli, każde gospodarstwo lub każdy obiekt, w których są one utrzymywane na zamkniętym terytorium, traktuje się jako PJP;

2) dla dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych, PJP określa się geograficznie na podstawie następujących kryteriów:

a) są to obszary, na których dzikie lub częściowo oswojone zwierzęta z gatunków jeleniowatych objętych Programem gromadzą się przynajmniej przez pewien okres w roku,

b) jeżeli nie ma miejsca gromadzenia się zwierząt danego gatunku, wówczas są to obszary wyznaczone przez naturalne lub sztuczne bariery, w których zwierzęta z gatunków objętych Programem są obecne,

c) są to obszary łowieckie, na obszarze których poluje się na zwierzęta z gatunków jeleniowatych objętych Programem lub obszary, na których są podejmowane inne istotne działania związane z gatunkami jeleniowatych objętymi Programem.

Zgodnie z ust. 2.2 w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 wybór jeleniowatych do badania w kierunku CWD w ramach Programu uwzględnia 2 etapy:

I etap (określenie poszczególnych PJP):

– w przypadku jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli – określa się w sposób losowy zapewniający reprezentatywność geograficzną 100 PJP, które będą objęte badaniami w okresie 3 lat realizacji Programu,

– w przypadku dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych – nie jest możliwe zidentyfikowanie 100 PJP na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dlatego też określa się w sposób losowy zapewniający reprezentatywność geograficzną 16 PJP, które będą objęte badaniami w okresie 3 lat realizacji Programu.

II etap (przeprowadzenie badań w kierunku TSE):

– w przypadku jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli – w każdym wybranym PJP zostaną zbadane wszystkie zwierzęta należące do grup docelowych określonych w ust. 2.4 lit. a w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 tak, aby zbadać 30 zwierząt w danej PJP w okresie 3 lat realizacji Programu.

Jeżeli jednak w danej PJP nie jest możliwe osiągnięcie celu zbadania 30 zwierząt w okresie 3 lat realizacji Programu z powodu ograniczonej wielkości populacji w tej PJP, próbki będą pobierane od zwierząt należących do grup docelowych określonych w ust. 2.4 lit. a w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 w większych PJP, w których jest dostateczna populacja jeleniowatych z tych grup docelowych. Badania można nadal prowadzić w tej większej PJP pomimo osiągnięcia celu, jakim jest zbadanie 30 zwierząt w okresie 3 lat realizacji Programu. Badania przeprowadza się do czasu osiągnięcia 3 000 próbek od jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli w okresie 3 lat realizacji Programu ze wszystkich 100 określonych PJP.

Jeżeli na którymś etapie realizacji Programu określili się mniej niż 100 PJP, w każdej zidentyfikowanej PJP należy pobrać próbki od wszystkich zwierząt należących do grup docelowych określonych w ust. 2.4 lit. a w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 tak, aby zbadać 3 000 próbek od jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli w okresie 3 lat realizacji Programu.

– w przypadku dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych – w każdym wybranym PJP zostaną zbadane wszystkie zwierzęta należące do grup docelowych

określonych w ust. 2.4 lit. b w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 tak, aby zbadać 3 000 jeleniowatych dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych w okresie 3 lat trwania Programu.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe określenie 100 PJP dla gospodarstw utrzymujących jeleniowate w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli. Nie jest możliwe zaś określenie 100 PJP dla obszarów, na których występują dzikie lub częściowo oswojone jeleniowate, dlatego w każdej zidentyfikowanej PJP należy pobrać próbki od wszystkich zwierząt należących do grup docelowych określonych w ust. 2.4 lit. b w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001 tak, aby zbadać 3 000 próbek od dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych w okresie 3 lat trwania Programu.

W związku z powyższym w Rzeczypospolitej Polskiej wyodrębnia się:

- 100 PJP dla jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli, które będą odpowiadać liczbie gospodarstw utrzymujących jeleniowate w warunkach fermowych oraz
- 16 PJP dla dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych, według podziału administracyjnego Rzeczypospolitej Polskiej na województwa. W każdym województwie, które odpowiada jednej PJP, próbki będą pobierane z kilku wyznaczonych miejsc, aby zapewnić reprezentatywność próbek. Z każdej PJP zostaną pobrane 63 próbki rocznie tak, aby w ciągu roku pobrać minimum 1 000 próbek ze wszystkich 16 PJP, a podczas trwania całego Programu pobrać minimum 3 000 próbek ze wszystkich 16 PJP.

4.3. Regulacje prawne dotyczące systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt

Zwierzęta jeleniowate nie podlegają obowiązkowi identyfikacji i rejestracji, określonej przepisami prawa. Jednakże w gospodarstwach utrzymujących jeleniowate hodowlane wprowadza się własne systemy znakowania zwierząt. Mogą to być indywidualne kolczyki, z numerem stada i numerem indywidualnym zwierzęcia, jak również specjalne tagi (czyipy), które umieszcza się zwierzętom podskórnym jako element elektronicznego systemu znakowania zwierząt.

4.4. Regulacje prawne dotyczące obowiązku powiadamiania o CWD

W Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek powiadamiania o CWD wynika bezpośrednio z następujących przepisów:

- 1) rozporządzenia (WE) nr 999/2001;
- 2) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt podejrzenie wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt, w tym wystąpienie objawów neurologicznych u zwierząt podlega obowiązkowi niezwłocznego powiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

4.5. Badania

4.5.1. Szybkie testy, o których mowa w ust. 3.2 lit. a w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001

	Wiek (w miesiącach), powyżej którego zwierzęta poddaje się badaniu	Szacowana liczba zwierząt do zbadania
Badanie jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli	12	3 000
Badanie dzikich lub częściowo oswojonych jeleniowatych	12	3 000

4.5.2. Badania potwierdzające, o których mowa w ust. 3.2 lit. b w części III w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia nr 999/2001

	Szacunkowa liczba badań
Badania potwierdzające	0

5. Koszty

5.1. Szczegółowa analiza kosztów

Niżej wymienione wydatki będą ponoszone przez Inspekcję Weterynaryjną. W ramach realizacji Programu nie przewiduje się kosztów ponoszonych przez posiadaczy jeleniowatych.

Koszty realizacji Programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawach budżetowych na lata 2018, 2019 i 2020 w ramach limitu wydatków właściwych części budżetowych.

Finansowanie Programu będzie odbywać się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa przeznaczona na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, oraz w części 85 – budżety wojewodów, dział 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Zakłada się, że w 2018, 2019 i 2020 r. finansowanie Programu będzie odbywało się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Szacunkowe koszty realizacji Programu wyrażone w zł zostały przeliczone na euro według prognozowanego kursu euro zawartego w wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2017 r.

Szacunkowe ogólne koszty realizacji Programu w 2018 r. wyniosą 158 100 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów Programu Rzeczpospolita Polska wystąpi z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w odniesieniu do 75% kosztów kwalifikowalnych (koszty badań laboratoryjnych), tj. 47 175 zł.

Szacunkowe ogólne koszty realizacji Programu w 2019 r. wyniosą 158 100 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów Programu Rzeczpospolita Polska wystąpi z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w odniesieniu do 75% kosztów kwalifikowalnych (koszty badań laboratoryjnych), tj. 47 175 zł.

Szacunkowe ogólne koszty realizacji Programu w 2020 r. wyniosą 158 100 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów Programu Rzeczpospolita Polska wystąpi z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w odniesieniu do 75% kosztów kwalifikowalnych (koszty badań laboratoryjnych), tj. 47 175 zł.

5.2. Zestawienie kosztów *

Rok 2018

	Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Liczba jednostek **	Koszt jednostkowy w zł/euro ¹⁾	Ogółem kwota w zł	Ogółem kwota w euro	Wniosek o finansowanie wspólnotowe (tak/nie)
1.	Badania laboratoryjne w kierunku CWD²⁾						
1.1	Szybkie testy	Test ³⁾	2 000	31,45/7,40	62 900	14 800	TAK
1.2	Badania laboratoryjne potwierdzające	Test	0	212,50/50,00	0	0	TAK
2.	Pobranie próbek do badania w kierunku CWD testem diagnostycznym ***	koszty pobrania próbek	2 000	2,00/0,47	4 000	940	NIE
3.	Dojazd do miejsca pobierania próbki do badania w kierunku CWD ****	koszty dojazdu	80 000	0,84/0,20	67 200	16 000	NIE
4.	Materiały eksploatacyjne *****	koszt zakupu łyżeczek do pobierania próbek	2 000	12,00/2,82	24 000	5 640	NIE
				Razem:	158 100	37 380	

¹⁾ Kurs euro według „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” zaktualizowanych w październiku 2017 r. przez Ministra Rozwoju i Finansów.

²⁾ Określone w ust. 4.5.1. Programu.

³⁾ Dowolny spośród szybkich testów wymienionych w ust. 4 w rozdziale C w załączniku X do rozporządzenia nr 999/2001.

⁴⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na lata 2018, 2019 i 2020 (w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów

realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej). W latach 2018, 2019 i 2020 zakłada się, że finansowanie Programu będzie odbywało się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

**) Liczbę szybkich testów określono na podstawie rozporządzenia nr 999/2001.

***) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2013 r. poz. 424) stawka za pobieranie próbek do badania w kierunku przenośnych gąbczastych encefalopatii przeżuwaczy (TSE) testem diagnostycznym wynosi 2 zł za próbkę.

****) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. poz. 271, z późn. zm.) stawka za każdy przejechany kilometr w celu dojazdu do miejsca pobierania próbki dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ wynosi 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł. Koszt za 1 km dojazdu w celu pobrania próbki w kierunku CWD określono na 0,84 zł. Średnią odległość dojazdu do miejsca pobrania jednej próbki określono na 40 km (0,84x40x2000=67 200 zł).

*****) Koszt zakupu jednej łyżeczki do pobierania próbki do badania w kierunku CWD określono według oferty rynkowej na 12 zł.

Rok 2019

	Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Liczba jednostek **	Koszt jednostkowy w zł/euro ¹⁾	Ogółem kwota w zł	Ogółem kwota w euro	Wniosek o finansowanie wspólnotowe (tak/nie)
1.	Badania laboratoryjne w kierunku CWD²⁾						
1.1	Szybkie testy	Test ³⁾	2 000	31,45/7,40	62 900	14 800	TAK
1.2	Badania laboratoryjne potwierdzające	Test	0	212,50/50,00	0	0	TAK
2.	Pobranie próbek do badania w kierunku CWD testem diagnostycznym ***	koszty pracy	2 000	2,00/0,47	4 000	940	NIE
3.	Dojazd do miejsca pobierania próbki do badania w kierunku CWD ****	koszty dojazdu	80 000	0,84/0,20	67 200	16 000	NIE
4.	Materiały eksploatacyjne *****	koszt zakupu łyżeczek do pobierania próbek	2 000	12,00/2,82	24 000	5 640	NIE
				Razem:	158 100	37 380	

¹⁾ Kurs euro według „Wytocznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” zaktualizowanych w październiku 2017 r. przez Ministra Rozwoju i Finansów.

²⁾ Określone w ust. 4.5.1. Programu.

³⁾ Dowolny spośród szybkich testów wymienionych w załączniku X do rozporządzenia nr 999/2001 w rozdziale C w ust. 4.

⁴⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na lata 2018, 2019 i 2020 (w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej). W latach 2018, 2019 i 2020 zakłada się, że finansowanie Programu będzie odbywało się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

**) Liczbę szybkich testów określono na podstawie rozporządzenia nr 999/2001.

***) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii stawka za pobieranie próbek do badania w kierunku przenośnych gąbczastych encefalopatii przeżuwaczy (TSE) testem diagnostycznym wynosi 2 zł za próbkę.

****) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy stawka za każdy przejechany kilometr w celu dojazdu do miejsca pobierania próbki dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ wynosi 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł. Koszt za 1 km dojazdu w celu pobrania próbki w kierunku CWD określono na 0,84 zł. Średnią odległość dojazdu do miejsca pobrania jednej próbki określono na 40 km ($0,84 \times 40 \times 2000 = 67\ 200$ zł).

*****) Koszt zakupu jednej łyżeczki do pobierania próbek do badania w kierunku CWD określono według oferty rynkowej na 12 zł.

Rok 2020

	Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Liczba jednostek **	Koszt jednostkowy w zł/euro ¹⁾	Ogółem kwota w zł	Ogółem kwota w euro	Wniosek o finansowanie wspólnotowe (tak/nie)
1.	Badania laboratoryjne w kierunku CWD²⁾						
1.1	Szybkie testy	Test ³⁾	2 000	31,45/7,40	62 900	14 800	TAK
1.2	Badania laboratoryjne potwierdzające	Test	0	212,50/50,00	0	0	TAK
2.	Pobranie próbek do badania w kierunku CWD testem diagnostycznym ***	koszty pracy	2 000	2,00/0,47	4 000	940	NIE
3.	Dojazd do miejsca pobierania próbki do badania w kierunku CWD ****	koszty dojazdu	80 000	0,84/0,20	67 200	16 000	NIE
4.	Materiały eksploatacyjne *****	koszt zakupu łyżeczek do pobierania próbek	2 000	12,00/2,82	24 000	5 640	NIE
				Razem:	158 100	37 380	

¹⁾ Kurs euro według „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” zaktualizowanych w październiku 2017 r. przez Ministra Rozwoju i Finansów.

²⁾ Określone w ust. 4.5.1. Programu.

³⁾ Dowolny spośród szybkich testów wymienionych w załączniku X do rozporządzenia nr 999/2001 w rozdziale C w ust. 4.

⁴⁾ Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na lata 2018, 2019 i 2020 (w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej). W latach 2018, 2019 i 2020 zakłada się, że finansowanie Programu będzie odbywało się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

***) Liczbę szybkich testów określono na podstawie rozporządzenia nr 999/2001

***) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii stawka za pobieranie próbek do badania w kierunku przenośnych gąbczastych encefalopatii przeżuwaczy (TSE) testem diagnostycznym wynosi 2 zł za próbkę.

****) Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy stawka za każdy przejechany kilometr w celu dojazdu do miejsca pobierania próbki dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ wynosi 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł. Koszt za 1 km dojazdu w celu pobrania próbki w kierunku CWD określono na 0,84 zł. Średnią odległość dojazdu do miejsca pobrania jednej próbki określono na 40 km ($0,84 \times 40 \times 2000 = 67\ 200$ zł).

*****) Koszt zakupu jednej łyżeczki do pobierania próbki do badania w kierunku CWD określono według oferty rynkowej na 12 zł.

UZASADNIENIE

Program mający na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020 ma na celu potwierdzenie lub wykluczenie obecności CWD w państwach, w których nie wykryto do tej pory tej choroby, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej, w populacji jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych i żyjących w niewoli oraz dzikich i częściowo oswojonych.

Program został opracowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającym zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.), z uwzględnieniem zmian przewidzianych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniającym załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylającym decyzję Komisji 2007/182/WE (Dz. Urz. UE L 281 z 31.10.2017, str. 14).

CWD jest to pasażowalna gąbczasta encefalopatia (TSE) atakująca jeleniowate, szeroko rozpowszechniona w Ameryce Północnej. Nie zgłoszono dotychczas CWD na terytorium Unii, jednak choroba ta została po raz pierwszy wykryta w Norwegii w kwietniu 2016 r. u renifera. W związku z powyższym Norwegia zintensyfikowała swój program nadzoru nad CWD u jeleniowatych i wykryła szereg innych przypadków CWD u reniferów i łosi. W dniu 2 grudnia 2016 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął opinię naukową w sprawie CWD. W opinii tej sformułowano zalecenia dotyczące wdrożenia trzyletniego programu nadzoru nad CWD u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, Islandii, na Litwie, Łotwie, w Norwegii, Polsce i Szwecji, które są państwami należącymi do EOG, i w których występuje populacja reniferów lub łosi. W opinii EFSA podkreślono, że wspomniany trzyletni program monitorowania CWD ma na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania CWD w państwach, w których choroby tej nigdy nie wykryto, oraz w państwach, w których stwierdzono wystąpienie CWD (do tej pory jedynie w Norwegii), w celu oszacowania częstości występowania i zasięgu geograficznego CWD. Prowadzenie badań w ramach

ww. programu jest nieodzownym elementem systemu kontroli wszystkich przenośnych gąbczastych encefalopatii (TSE). Realizacja programu przyczyni się do zachowania wysokiego poziomu ochrony konsumentów, utrzymania kontroli nad zagrożeniami dla zdrowia zwierząt oraz zdrowia publicznego.

Kontrola CWD na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 1 stycznia 2018 r. będzie polegać na przeprowadzaniu badań w kierunku CWD jeleniowatych z gatunków: eurazjatycki renifer tundrowy (*Rangifer tarandus tarandus*), fiński renifer leśny (*Rangifer tarandus fennicus*), łoś (*Alces alces*), sarna (*Capreolus capreolus*), jelenń wirginijski (*Odocoileus virginianus*) i jelenń szlachetny (*Cervus elaphus*).

Wybór jeleniowatych będzie dokonywany z następujących grup docelowych:

1) w przypadku jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych i żyjących w niewoli:

a) padłe lub poddane eliminacji jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli, zdefiniowane jako jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli znalezione martwe na zamkniętym terytorium, na którym są utrzymywane, podczas transportu lub w rzeźni, jak również jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli uśmiercone z powodów zdrowotnych lub ze względu na wiek,

b) jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli, u których występują objawy kliniczne lub które są chore, zdefiniowane jako jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli wykazujące oznaki nienormalnego zachowania lub zaburzeń narządu ruchu lub będące ogólnie w złym stanie,

c) poddane ubojowi jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych, które uznano za niezdatne do spożycia przez ludzi,

d) poddane ubojowi jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych uznane za zdatne do spożycia przez ludzi, jeżeli dane państwo członkowskie zidentyfikowało mniej niż 3 000 jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli należących do grup wymienionych w lit a–c;

2) w przypadku dzikich i częściowo oswojonych jeleniowatych:

a) padłe lub poddane eliminacji dzikie lub częściowo oswojone jeleniowate, zdefiniowane jako jeleniowate znalezione martwe w naturalnym środowisku, jak również częściowo oswojone jeleniowate znalezione martwe lub uśmiercone z powodów zdrowotnych lub ze względu na wiek,

b) jeleniowate zranione lub zabite na drogach lub przez drapieżniki, zdefiniowane jako dzikie lub częściowo oswojone jeleniowate potrącone przez pojazdy drogowe lub przez pociągi albo zaatakowane przez drapieżniki,

c) dzikie i częściowo oswojone jeleniowate, u których występują objawy kliniczne lub które są chore, zdefiniowane jako dzikie i częściowo oswojone jeleniowate, u których zaobserwowano oznaki nienormalnego zachowania lub zaburzeń narządu ruchu, lub będące ogólnie w złym stanie zdrowia,

d) upolowane dzikie jeleniowate i poddane ubojowi częściowo oswojone jeleniowate, które uznano za niezdatne do spożycia przez ludzi,

e) upolowane dzikie jeleniowate łowne i poddane ubojowi częściowo oswojone jeleniowate uznane za zdatne do spożycia przez ludzi, jeżeli dane państwo członkowskie zidentyfikowało mniej niż 3 000 dzikich i częściowo oswojonych jeleniowatych należących do grup wymienionych w lit. a–d.

Próbki w kierunku CWD od ww. grup zwierząt powyższych gatunków pobierane są z wyznaczonych podstawowych jednostek próby (PJP). W Polsce wyodrębnia się:

- 100 PJP dla jeleniowatych hodowlanych i utrzymywanych w niewoli, które odpowiadać będą liczbie gospodarstw utrzymujących jeleniowate hodowlane oraz
- 16 PJP dla jeleniowatych dzikich i częściowo oswojownych, według podziału administracyjnego Rzeczypospolitej Polskiej na województwa.

Program spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniającym załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylającego decyzję Komisji 2007/182/WE. Obowiązek prowadzenia badań w kierunku CWD wynika z przepisów ww. rozporządzenia.

Realizacja Programu, zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy, będzie nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii i koordynowana w poszczególnych województwach przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Założenia określone w Programie będą realizowane przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Szacunkowe ogólne koszty realizacji programu w 2018 r. wyniosą 158 100 zł., w 2019 r. – 158 100 zł i w 2020 r. – 158 100 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu Rzeczpospolita Polska wystąpi z wnioskiem o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w odniesieniu do 75% kosztów kwalifikowalnych (koszty badań laboratoryjnych) tj. 47 175 zł.

Określono, że wejście w życie projektowanego rozporządzenia nastąpi z dniem następującym po dniu ogłoszenia, jednocześnie przewidując że Program będzie stosowany od dnia 1 stycznia 2018 r. Jest to związane z koniecznością terminowego wdrożenia przepisów rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniającego załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylającego decyzję Komisji 2007/182/WE oraz czasem potrzebnym na opracowanie projektowanego rozporządzenia wprowadzającego ten Program po wydaniu w dniu 30 października 2017 r. rozporządzenia nr 2017/1972. Należy również wziąć pod uwagę, że Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, a jego niewdrożenie w odpowiednim terminie może spowodować zmniejszenie lub wstrzymanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Mając powyższe na względzie należy uznać, że za takim terminem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia przemawia ważny interes państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia udostępnia się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Chmielewska nr tel. 22 6232250 Monika.Chmielewska@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 04.12.2017 r.</p> <p>Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289) Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniające załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylające decyzję Komisji 2007/182/WE</p> <p>Nr w wykazie prac:</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potwierdzenie lub wykluczenie obecności CWD na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program jest programem trzyletnim, mającym obowiązywać w Polsce w latach 2018–2020. Jego celem jest potwierdzenie lub wykluczenie obecności CWD w państwach, w których nie wykryto do tej pory tej choroby, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej, w populacji jeleniowatych hodowlanych i dzikich.

Działania:

przeprowadzanie badań w kierunku CWD jeleniowatych z gatunków: euroazjatycki renifer tundrowy (*Rangifer tarandus tarandus*), fiński renifer leśny (*Rangifer tarandus fennicus*), łoś (*Alces alces*), sarna (*Capreolus capreolus*), jelen w irginijski (*Odocoileus virginianus*) i jelen szlachetny (*Cervus elaphus*) w latach 2018–2020.

Wybór jeleniowatych będzie dokonywany z następujących grup docelowych:

- 1) w przypadku jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych i żyjących w niewoli:
  - a) padłe lub poddane eliminacji jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli, zdefiniowane jako jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli znalezione martwe na zamkniętym

terytorium, na którym są utrzymywane, podczas transportu lub w rzeźni, jak również jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli uśmiercone z powodów zdrowotnych lub ze względu na wiek,

b) jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli, u których występują objawy kliniczne lub które są chore, zdefiniowane jako jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych lub żyjące w niewoli wykazujące oznaki nienormalnego zachowania lub zaburzeń narządu ruchu lub będące ogólnie w złym stanie,

c) poddane ubojowi jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych, które uznano za niezdatne do spożycia przez ludzi,

d) poddane ubojowi jeleniowate utrzymywane w warunkach fermowych uznane za zdatne do spożycia przez ludzi, jeżeli dane państwo członkowskie zidentyfikowało mniej niż 3 000 jeleniowatych utrzymywanych w warunkach fermowych lub żyjących w niewoli należących do grup wymienionych w lit. a–c;

2) w przypadku dzikich i częściowo oswojonych jeleniowatych:

a) padłe lub poddane eliminacji dzikie lub częściowo oswojone jeleniowate, zdefiniowane jako jeleniowate znalezione martwe w naturalnym środowisku, jak również częściowo oswojone jeleniowate znalezione martwe lub uśmiercone z powodów zdrowotnych lub ze względu na wiek,

b) jeleniowate zranione lub zabite na drogach lub przez drapieżniki, zdefiniowane jako dzikie lub częściowo oswojone jeleniowate potrącone przez pojazdy drogowe lub przez pociągi albo zaatakowane przez drapieżniki,

c) dzikie i częściowo oswojone jeleniowate, u których występują objawy kliniczne lub które są chore, zdefiniowane jako dzikie i częściowo oswojone jeleniowate, u których zaobserwowano oznaki nienormalnego zachowania lub zaburzeń narządu ruchu, lub będące ogólnie w złym stanie zdrowia,

d) upolowane dzikie jeleniowate i poddane ubojowi częściowo oswojone jeleniowate, które uznano za niezdatne do spożycia przez ludzi,

e) upolowane dzikie jeleniowate łowne i poddane ubojowi częściowo oswojone jeleniowate uznane za zdatne do spożycia przez ludzi, jeżeli dane państwo członkowskie zidentyfikowało mniej niż 3 000 dzikich i częściowo oswojonych jeleniowatych należących do grup wymienionych w lit. a–d.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W rozporządzeniu nr 999/2001 ustanowiono przepisy dotyczące zapobiegania pasażowalnym encefalopatiom gąbczastym (TSE) oraz ich kontroli i zwalczania u bydła, owiec i kóz. Rozporządzenie to ma zastosowanie do produkcji oraz wprowadzania do obrotu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, a w pewnych określonych przypadkach – do ich wywozu. Art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 999/2001 stanowi, że każde państwo członkowskie ma przeprowadzać co roku program monitorujący TSE oparty na aktywnym i biernym nadzorze zgodnie z załącznikiem III do tego rozporządzenia. Przewlekła choroba wyniszczająca (CWD) jest to TSE atakująca jeleniowate, która jest szeroko rozpowszechniona w Ameryce Północnej. Nie zgłoszono dotychczas CWD na terytorium Unii, jednak choroba ta została po raz pierwszy wykryta w Norwegii w kwietniu 2016 r. u renifera. W związku z powyższym Norwegia zintensyfikowała swój program nadzoru nad CWD u jeleniowatych i wykryła szereg innych przypadków CWD u reniferów i łosi. W związku z tym rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1972 z dnia 30 października 2017 r. zmieniające załączniki I i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 w odniesieniu do programu nadzoru nad przewlekłą chorobą wyniszczającą u jeleniowatych w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji oraz uchylające decyzję Komisji 2007/182/WE zawiera wymagania dotyczące wprowadzenia trzyletniego programu nadzoru nad CWD w Estonii, Finlandii, na Litwie, Łotwie, w Polsce i Szwecji w rozdziale A załącznika III do rozporządzenia (WE) nr 999/2001. W tych

państwach Program ma na celu potwierdzenie lub wykluczenie obecności CWD.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Liczba gospodarstw utrzymujących jeleniowate hodowlane	116 gospodarstw utrzymujących około 6 000 sztuk jeleniowatych hodowlanych	Inspekcja Weterynaryjna	Jeleniowate należące do grupy określonej do przeprowadzenia badania w ww. programie zostaną zbadane w kierunku CWD. Rocznie zostanie zbadanych 1 000 sztuk jeleniowatych hodowlanych oraz 1 000 sztuk jeleniowatych dzikich. Każdy posiadacz jeleniowatych hodowlanych współpracuje z organami IW przy wystąpieniu podejrzenia CWD.
Organy Inspekcji Weterynaryjnej, zarówno bezpośrednio zaangażowane w realizację programu – powiatowi i wojewódzcy lekarze weterynarii, jak również organ nadzorujący realizację programu – Główny Lekarz Weterynarii	Główny Lekarz Weterynarii, 16 wojewódzkich lekarzy weterynarii, 305 powiatowych lekarzy weterynarii		Najwięcej zadań będą realizowały organy szczebla podstawowego Inspekcji Weterynaryjnej tj. powiatowi lekarze weterynarii. Organy te będą bezpośrednio odpowiedzialne za realizację programu. Program koordynują wojewódzcy lekarze weterynarii.
Lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania czynności urzędowych, w tym do pobierania próbek od jeleniowatych hodowlanych, do badania w kierunku CWD	3 378	Inspekcja Weterynaryjna	Powiatowy Lekarz Weterynarii w zależności od potrzeb i ilości zadań wyznacza do wykonywania czynności urzędowych lekarzy weterynarii wolnej praktyki.
Laboratoria wyznaczone	4	Inspekcja Weterynaryjna	Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach urzędowych wyznaczonych przez GLW zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.
Myśliwi i inne przeszkolone osoby, które będą pobierać próby od jeleniowatych dzikich na terenie 16 podstawowych jednostkach próby (PJP)	16 PJP		

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do następujących organizacji:
Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Polskiego Związku Zawodowego Rolników, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, NSZZ RI „Solidarność”, Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Solidarność '80, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Związku

Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Forum Związków Zawodowych, Konfederacji LEWIATAN, Podlaskiej Izby Rolniczej, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Business Centre Club, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowej Izby Lekarsko – Weterynaryjnej, Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki Medicus Veterinarius, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Techników Weterynarii ESKULAP, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Lekarzy Weterynarii Wykonujących Urzędowe Czynności, Związku Powiatów Polskich, Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Unii Producentów i Pracowników Przemysłu Mięsnego, Związku Rzemiosła Polskiego, Związku Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza, Rady Dialogu Społecznego w Rolnictwie, Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN Jastrzębiec, Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, Polskiego Związku Hodowców Jeleniowatych oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem		47 175,00	47 175,00	47 175,00									141 525,00
budżet państwa		47 175,00	47 175,00	47 175,00									141 525,00
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	158 100,00	158 100,00	158 100,00										474 300,00
budżet państwa	158 100,00	158 100,00	158 100,00										474 300,00
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-158 100,00	-110 925,00	-110 925,00	47 175,00									-332 775,00
budżet państwa	-158 100,00	-110 925,00	-110 925,00	47 175,00									-332 775,00
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	<p>Finansowanie programu będzie odbywać się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa przeznaczona na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.</p> <p>Dodatkowo, program ma być współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w zakresie badań laboratoryjnych.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>KE ustaliła średni koszt jednostkowy badań laboratoryjnych na podstawie kosztów szybkich testów wykorzystywanych do badań BSE. Koszt takiego testu określono na kwotę 7,40 euro.</p> <p>Ten koszt jednostkowy stanowi podstawę do ubiegania się o wkład finansowy Unii. Polska złożyła do KE analizę kosztów przeprowadzenia szybkich testów w kierunku CWD w programie zwalczania BSE na lata 2018–2020, w dziale dotyczącym CWD. Do chwili obecnej nie jest znana wysokość kwoty dotacji przyznanej oficjalnie na ww. program przez KE.</p>
--	--

	Uwzględniając, że szacunkowa kwota kosztów kwalifikowalnych realizacji Programu prognozowana jest na poziomie 14 800 euro (62 900 zł), szacunkowy poziom finansowego wkładu Unii na jego realizację ma wynosić 75%, czyli 11 100 euro (47 175 zł). Inne wydatki przewidziane w Programie zostaną poniesione z budżetu krajowego.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łączn
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji jeleniowatych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Realizacja Programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po wprowadzeniu go w życie projektowanym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych będzie wykonywane przez lekarzy weterynarii wyznaczonych do tych badań przez powiatowych lekarzy weterynarii oraz myśliwych i inne przeszkolone osoby.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji jeleniowatych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>Ma ono również na celu ochronę zdrowia publicznego i zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
<p>Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia przewlekłej wyniszczającej choroby jeleniowatych (CWD) na lata 2018–2020 będzie obowiązywało w latach 2018–2020.</p>		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
<p>Efektem jest ochrona zdrowia publicznego i zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej, a celem jest potwierdzenie lub wykluczenie obecności CWD w państwach, w których nie wykryto do tej pory tej choroby, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej. Weryfikacja osiągnięcia celu będzie mieć miejsce po każdym roku trwania Programu.</p>		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		